СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XL. Ч. 250. Джерзи Сіті Н. Дж., середа, 26 жовтня 1932. VOL. XL. No. 250. Jersey City, N. J., Wednesday October 26, 1932. THREE CENTS.

СМИТ РОЗПОЧАВ КАМПАНІЮ ПРОТИ ГУВЕРА.

НЮАРК. — Бувший ґовернор Ал Смит має тепер нагоду відплатитися републиканській партії й президентови Гуверови за те, що його повалено при останніх президіяльних виборах. Ту нагоду він уже добре використав у своїй першій передвиборчій промові, яку виголосив у Нюарку до 17,000 присутних, зібраних в 113 Реджімент Арморі".

Смит доказував, що републиканська партія і Гувер не додержали своїх обіцянок, зрадили своїх виборців і є гіпокритами й біґотами. Взивав слухачів призадуматися над тим, що републиканська администрація не видвигнула ніякої дійсно важної публичної проблеми. Гувера назвав провідником сухих. А щодо себе, то зазначив, що він є автором демократичної плятформи, яка домагається негайного знесення прогибіції.

Смитови справлено величезну овацію. В Джерзі Сіти повитали його яких 100,000 людей і стільки у Нюарку.

РУЗВЕЛТ ЗА „ЗАБУТИЙ РИНОК".

АТЛАНТА (Джорджія). — Ґовернора Рузвелта привитали в Атлянті яких 150,000 людей, а слухали його коло 10,000 виборців, котрим він заявив, що коли буде вибраний президентом, то подбає у першу чергу про піднесення „забутої людини", себто фармера, а разом з тим і про „забутий ринок", щоби фармер міг збувати продукти по добрій ціні.

НАДІЮТЬСЯ ДОБРОГО ПРИХОДУ З ПИВА.

ҐВАЙТ СОЛФОР СПРІНҐС (Ню Йорк). — На конвенції „Інвестмент Бенкерс Асосіейшен" обраховано, що коли буде допущене пиво, то річний податок з нього принесе державній скарбниці доходу $754,000,000. Податок виноситиме до 40 центів за ґальон, так, що пиво буде могло видержати евентуальну конкуренцію з бутлеґерами.

ГУВЕР ХОЧЕ ПІДНЕСТИ ЦЛА.

ВАШИНҐТОН. — Президент Гувер хоче піднести цла на 16 заграничних продуктів. Каже, що в чужих краях підупали вартість валюти і життева стопа, тому там продукують дуже дешево. Допустити такі товари до Америки без високого цла, значило би підкопувати американських продуцентів і робітників.

ПРОТИ ЗАРАЗЛИВИХ НЕДУГ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Гувер підпер своєю промовою боротьбу „Амерікен Поблик Гелт Асосіейшен" із заразливими недугами. Президент є тої думки, що така боротьба йде на користь публичної ощадности.

ПІДЕ ДО ТЮРМИ ЗА НЕПОСЛУХ СУДОВИ.

ВАШИНҐТОН. — Петрик Мек Ґоверн, котрий був на чолі підприємства, яке будувало водний тунель з Йонкерс до Бруклина за суму $43,000,000, піде відсиджувати кару 60-дневного арешту за те, що відмовився зізнавати перед ґренд джурі. Він мав зізнавати в справі робітничих рекетірів, яким він нібито виплатив $380,000.

ЗАКИДУЮТЬ ДОНЕВЕНОВИ, ЩО ВІН НЕДОБРИЙ КАТОЛИК.

СИРАКЮЗ. — Полковник Виліем Доневен, републиканський кандидат на ґовернора нюйорського стейту, боронився перед американськими горожанами такого, як він, ірляндського походження проти закидів, що він покинув свою релігію. Він заявив, що оженився з протестанткою, але вона є найкращою жінкою в світі. А діти виховані в католицькій вірі.

ПІДЛОЖИВ БОМБУ ПІД БРОКЕРСЬКИЙ ДІМ.

САН ДІЕҐО (Каліфорнія). — Вибух бомби ушкодив офісовий будинок брокерів „Лоґен енд Браєн". Бомбу підложив 70-літній старець Ґерві Фол, котрий займається направою машин до шиття. На запит, чому він це зробив, Фол заявив на поліції, що він хотів підложити бомбу під Вол Стріт, але це задалеко, а винищив би всі біржі і всіх брокерів, бо вони є прокляттям краю. Разом з тим подав, що, підкладаючи бомбу, він наперед переконався, що в будинку нема вже нікого.

МОРЯКИ ГРОЗЯТЬ „ГОЛОДОВИМ МАРШЕМ".

ВАШИНҐТОН. — Секретар президента приняв делеґацію моряків торговельної маринарки, які вимагають від найближчого конґресу ухвали допомоги для безробітних моряків, бо інакше зорґанізують „голодовий похід" маринарів до столиці.

УКРАЇНСЬКІ СТРОЇ ГОРОЮ.

НЮ ЙОРК. — Тисячі гостей подивляли українські блюзки, в яких були убрані жінки, що подавали їжу в готелі „Пенсилвенія" на балю „Ди Ліґ оф Модерс Клоб". Минулого тижня виступали наші дівчата з українськими строями і танками на балю французьких леґіонерів у готелю „Волдорф Асторія". Дохід з обидвох підприємств призначено для безробітних.

НА ЩО БУДУЮТЬ КОСТЕЛ У ЯСЕНОВІ ПІЛЬНІМ?

Львівське „Діло" пише: Попав у наші руки заклик комітету будови костела в Ясенові Пільнім, пов. Городенка, підписаний почесним головою, воєводою д-ром Брониславом Наконечніковом-Клюковським, і членами виконавчого комітету, між якими є і повітовий староста В. Гібнер, і бурмистр Городенки Л. Томкевич, і тамошній нотар С. Зєльонка, і власники дібр М. Кшиштофовіч та пані Абрагамовічова, і два латинські священики, і начальник громади в Ясенові, П. Ян. Білецкі, і інші. А в тому заклику пишеться і про „найбардзєй загрожоне креси всходнє", і про „повольне винародовене зе строни русінув", і про важну „пляцуфку" і т. п. „Офяра на так збожни цель — читаємо у відозві комітету дальше — бендзє найлєпшов одповєдзьов роззухвальоним саботажистом українськім і найлєпшов обронов наших кресуф всходніх. Бендзє теж і чинем патріотитичним, бо взмоцнене польскосьці на кресах рувнозначнем єст зе взмоцненем потенґі нашего Паньства на далєкіх рубєжах"... Такими арґументами оперує комітет будови костела в Ясенові Пільнім, у якому засідають і офіціяльні представники державної адміністрації, а одночасно, як нас інформують з Городенщини, має сміливість витягати руки по лепти на ту ціль до українського місцевого населення.

КУРИЛЬНІ ОПІЮ НА РІВІЄРІ.

На морі, що обливає Рівієру, появились кілька яхтів, що мають улаштовані зразкові курильні опію. З огляду на заборону заживати той шкідливий наркотик, ріжні багатії та знуджені життям люди, що шукають сильних вражінь, вибираються у подорож на море і там опянюють себе опієм. Яхти та моторові човни, призначені для цих заборонених розваг, можуть на повнім морі свобідно скриватися перед поліцією, тимбільше, що все приладдя, потрібне до цієї забави, можна у кожній хвилині кинути в море.

ПРИГАДАЛА СОБІ ЧОЛОВІКА.

У Вильні громадянка Бронислава Родзевичева прийшла до комісаріяту своєї дільниці і заявила, що її чоловік пропав без вісти. Коли спитали її: „коли?", відповіла, що у 1921 р. Тепер, після 11 літ, вона вважала за відповідне заявити, що її чоловік вийшов тоді з хати і досі не вернувся.

НАПАД НА ДІМ СВЯЩЕНИКА.

Кілька узброєних опришків напали на дім священика Лаз. Боднарчука в Лятачі (повіт Чортків). Вони стероризували священика, забрали гроші й револьвер і втекли.

ФАСОЛЯ ЗПЕРЕД 3,000 ЛІТ ЗАРОДИЛА.

Один данський професор, що брав участь у розкопках гробу Тутанкамона, зробив такий експеримент: знайдену у тім гробі фасолю він засадив у своїм городі, на побережі Швеції. Два зерна фасолі зперед 3,000 літ зародили у 1930 р. і дали жменю фасолі. Один садівник засадив їх знову і дістав весною 65 штук високого бадиля з червоно-білим квіттям.

ГРОШІ ПРОПАДАЮТЬ ІЗ ЛИСТІВ.

Якийсь добродій вислав з Амстердаму на адресу „Загального Союзного Банку" у Львові поручений лист із 2,000 зол. Лист дійшов ненарушно, але гроші з коперти щезли.

КОНІ ВЕЗЛИ ТРУПА.

На границі громад Стремінь-Реклинець і Здачів люди придержали коні, що везли віз без візника. Виявилося, що на возі лежав труп мущини. Поліція ствердила, що вбитий це Микола Заяць, конокрад із Константинівки, пов. Камінка Струмилова. Вбили Заяця найправдоподібніше на терені Камінки Струмилової, потім коні пустили і вони затягли віз аж так далеко.

ЗУБ БЛИЗЬКО ЩОКИ.

І з того виходить нещастя. Бо лікар варшавської Каси Хорих, вириваючи акушерці Воронецькій зуб, вирвав і щоку. Вона заскаржила лікаря до суду й жадає 15,000 зол. відшкодування.

СУДОВА РОЗПРАВА СОБАКИ.

В одній чеській місцевости відбулася судова розправа проти собаки і його власника. Пса обвинувачували в тому, що він постійно атакував пань і панів у купелевих строях, а навіть мав на сумлінню цілу низку подертих купелевих костюмів. Оборонець собаки доказував, що та собака має в собі багато морального інстинкту й тому, роздираючи купелеві одяги, хотіла зогидити людям приємність соняшних купелів. Суддя, чоловік старої дати, признав твердження оборонця правильними і звільнив собаку.

ВЕЛИКА ПОЖЕЖА МІСТА.

В місті Кольні, ломжинського повіту, вибухла з невідомих причин пожежа. Пожежа була така велика, що захопила три четверті міста. Пожежа вибухла коло полудня і до години 5 годі було її опанувати. Щойно при помочі військових відділів з Ломжі пожежу зльокалізувано. Згоріло пів міста. 2,200 осіб опинилися без даху над головою. Ратункову акцію утруднював сильний вітер і брак води.

ЕПІЛЬОҐ БОРОТЬБИ ГРОМАДИ ЗА СІНОЖАТЬ.

Як ми вже про те писали, в селі Опрілівцях, пов. Тернопіль, велася боротьба громади зі священиком за сіножать, яку суд признав священикови, а громада не хотіла її віддати. Аж священик завізвав поліцію і „стіцельцуф" і при їхній помочі усунув людей з сіножати (при чому потурбовано одну жінку), зібрав сіно і звіз до дому. Громада зробила відклик до найвищого суду, який остаточно признав сіножать громаді.

БУНТ У ЧЕНСТОХОВСЬКІЙ ВЯЗНИЦІ.

Польські часописи пишуть, що цими днями дійшло до бунту в ченстоховській вязниці. Вязні домагалися, щоби негайно зявивсь у вязниці прокуратор. Домагання вязнів сповнено, а ініціятора бунту перевезли до вязниці в Люблині.

ЛЮДОВІ ДОМИ В БЕРЕЖАНЩИНІ РОСТУТЬ.

Польська місцева влада й польські суспільні орґанізації останніми часами запопадливо працюють біля будови людових домів по селах бережанського повіту. Ініціятиву до того — як твердить ПАТ — дав староста д-р Ґольчевський, а піддержує їх управа дібр ґр. Потоцького в Раю, яка жертвувала потрібний на будову камінь, цегли, дерево, нерідко й парцелі. Наслідком ухвали повітової комісії позашкільної освіти утворили в Бережанах кураторію будови людових домів, яка взяла на себе управу будови домів. Хоч засоби невеликі, зуміли почати будову домів у 12 громадах бережанського повіту. І так будуються доми в Гиновичах, Теофіпільці, в Ґеленкові (викінчення), в Курянах (викінчення), в Демні, шкільний будинок зі світлицею в Йосифівці (викінчення), приходство в Плаучі Малій, костел у Якубівцях (викінчення), світлиця в Саранчуках і в Вербові, вкінці людові доми в Урмані та Пліхові (будова почата). Фонди на будову зібрала кураторія з дотації повітового виділу, сільських і міських громад, Комунальної Каси Ощадности, з прилюдних складок і ріжних імпрез. У неділю, 11. вересня, відбувся заходами кураторії фестин з „людовою" забавою на дохід будівельних фондів.

В ПОЛЬЩІ ЩО ДЕНЬ, ТО ЛІПШЕ.

Досі було так, що обезпеченеву ренту на випадок старости діставали ті з умових працівників, які були обезпечені в Пенсійнім Закладі найменше 5 літ і скінчили 65 літ життя. Такий чоловік діставав тоді 40 відсотків свого пересічного заробітку, які виплачувалося йому навіть тоді, як обезпечений дальше працював.

Тепер „Звйонзек Убезпеченьови Працовнікув умислових" предложив міністрови суспільної опіки внесок в справі реформи того обезпечення. Ця реформа виглядалаб так: Управнений до згаданої ренти дістав би не 40, але 30 відсотків, а на випадок дальшої праці обезпеченого зарібок відраховуваноб йому від ренти. Якщо заробіток буде більший від ренти — обезпечений взагалі буде позбавлений права до обезпеченевої ренти на випадок старости.

Як бачимо — йде до щораз ліпшого!

ГОДУВАВ КОНІ ОТРУЯМИ.

Хотячи розбудити нервну систему у перегонових коней, Італієць Енніо Това велів джокеям кидати до кінської поживи кармельки з аршеником, кофеїною й кокаїною. І дійсно, два коні, годовані в цей спосіб, добігли підчас перегонів перші до мети. Але причина перемоги вийшла на яву і помисловим Італійцем зацікавилася поліція. Все це діялося недавно в Тіревсі.

СІЯМСЬКА ПРОПАҐАНДА.

Уряд Сіяму хоче заохотити Европейців та Американців до відвідин цього краю. Для туристичної пропаґанди висилає він в Европу 20 танцюристів і танцюристок на 8 білосніжних слонах.

СЕЛЯНСТВО В РОСІЇ НЕ ЗІБРАЛО ЗБІЖА

МІЛІОНИ АКРІВ ЗБІЖА ЛИШИЛИСЯ ГНИТИ НА ПНІ, БО СЕЛЯНСТВУ НЕ ВИПЛАЧУВАЛОСЯ ЙОГО ЗБИРАТИ.

МОСКВА (СССР). — Завжди прихильний до радянських заходів та проєктів кореспондент ґазети „Ді Ню Йорк Таймс", Дюранті, між іншим подає, що в Росії міліони акрів збіжа лишилися незібрані. Селянське населення, що за свої продукти не може дістати нічого доконче потрібного, не лише не хоче працювати на землі, але й лишає свої села та пускається в безвісти шукати ліпших умовин життя. Населення в селах не має одежі, цукру, чаю, тютюну, приладів для праці й т. д. Це жене його шукати місця, деб воно хоч почасти задовольнилоб свої потреби.

Ґазета „Ізвєстія" подає, що до 50% хліборобських машин стоять без діла на державних та колективних фармах. Причиною цього є не лише брак відповідних запасових частин до машин, щоб замінити зіпсуті, та матеріялів, потрібних для експльоатації машин, але й те, що фаховці кидають фарми та пускаються шукати ліпших умовин життя й праці. Один управитель державної фарми каже, що він мав 400 механіків, які могли оперувати тракторами, а тепер їх лишилося лише 45. У другому випадку з 29 механіків лишилися лише десять, а в третьому випадку було витрачено 50,000 рублів на вивчення 600 механіків до тракторів, а тепер їх лишилося всього 150, і т. д.

Рада комісарів рішила збільшити на 45% платню механікам до тракторів та до інших господарських машин. Крім того рішили призначити надвишку до платні за перший рік праці 10%, за другий рік 15%, а за третій рік 20%. Таким чином большевики сподіваються привязати сільсько-господарських механіків до їх місць праці.

БОЛЬШЕВИКИ НЕ ХОЧУТЬ БРАТИ ВЛАСНИХ ГРОШЕЙ.

МОСКВА (СССР). — Радянський уряд зарядив, щоб державні крамниці, готелі, ресторани і т. п., якими користуються чужинці, більше не приймали від чужинців російських радянських грошей, а вимагали від них закордонної валюти. До цього часу большевики в таких підприємствах домагалися плачення в російських рублях.

Тепер чужинці з радянськими грішми нічого не зможуть дістати для себе, навіть у тих підприємствах, які призначені виключно для їх користування.

ПОХІД БЕЗРОБІТНИХ НА ЛОНДОН.

ЛОНДОН (Анґлія). — З ріжних індустріяльних центрів Анґлії почався похід безробітних до столиці. В імени безробітних місцевий комітет подав свої вимоги краєвому урядови. Комітет домагається зменшення арендної платні за помешкання для безробітних, безплатного сніданку в школах для дітей, даремного молока для дітей безробітних, 100 фунтів даремного вугля на тиждень для кождої родини, видачі черевиків та іншого взуття вміру потреби й т. п.

Крім того делеґати домагаються, щоб для тих тисяч безробітних, які зявляться для демонстрації в Лондоні, були приготовані відповідні помешкання для відпочинку й харчі. Поліція старано охороняла дім краєвого уряду, але до ексцесів не дійшло. Делеґація й натовп демонстрантів мирно розійшлися, після доручення своєї петиції. Тепер Лондонці очікують прибуття головних мас демонстрантів.

В ПАРИЖІ АРЕШТОВАНО 23 КОМУНІСТІВ.

ПАРИЖ (Франція). — 24 жовтня поліція несподівано наскочила на помешкання, де відбувався мітінґ важного комуністичного осередку. Поліція арештувала 23 комуністів за незаконне зібрання.

ПОВСТАНЦІ НАСТУПАЮТЬ НА ЯПОНЦІВ.

ТОКІО (Японія). — З Манджурії одержано відомости, що китайські повстанці почали великий наступ у районі ріки Нони. Повстанці ведуть свій наступ на головне місто в тім районі, Ціцікар, біля якого почався наступ Японців, що привів до окупації Манджурії.

Японці післали проти повстанців ріжні роди війська, включно до літаків, які кидають важкі бомби на повстанців.

СЕЛЯНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — В провінції Янґчов та Кіянґсу почалося повстання селян, котрі відмовляються платити високі податки. Повстання почалося після того, як було арештовано кількадесять селян, що не заплатили своїх податків.

Китайська влада вважає це повстання дуже поважним і боїться, що не матиме сили здавити його.

НІМЕЧЧИНА МАЄ ЛИШИТИСЯ РЕПУБЛИКОЮ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Канцлер фон Папен заявив, що всі поголоски про привернення монархії в Німеччині є вигадками передвиборчої пропаґанди противників теперішнього уряду. Навпаки, уряд буде старатися зберегти републику в Німеччині.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2,00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2,75

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МОЛОДЬ ПРО КРІЗУ.

Нема дня, щоби не появився в часописах якийсь авторитетний голос, котрий змальовує чорними красками найближче майбутнє. Заповідають не тільки господарську катастрофу, чи там розклад Европи, але навіть занепад европейської культури. І це говорять поважні економісти, політики та історики. Не диво, що супроти таких писань і нужди міліонів безробітних люди попадають у резиґнацію і перемінюються у фаталістів.

Та цікаво почути голос того покоління, яке рішатиме про те, що станеться у тому „чорному" майбутньому, яке заповідає старше покоління. І саме з того боку заслугує на увагу промова 18-літнього французького школяра, Жоржа Пола Доміна, яку він виголосив у Вашингтоні на міжнароднім конґресі реторики, і за яку одержав першу нагороду. Говорячи на тему привязання французької молоді до традиції й поступу, він підкреслив, що французька молодь одушевляється поступом і глядить з ентузіязмом у майбутнє.

Але, каже представник наймолодших, жиємо в таких часах, коли люди захитались, бо не дописали ті великі люди, економісти чи державні мужі, що блестіли в добрих часах і заповідали добробут та золоті гори. Люди побачили, що з тих заповідей нічого доброго не вийшло, бо наступив великий економічний застій, а за ним безробіття, загальна кріза й депресія. І чи диво, що люди тратять рівновагу в такім положенню, коли падають ідоли, перед якими ми покланялися, коли показуються фальшивими догми, в які ми вірили! Та, каже далі представник молодого покоління, саме з тих сумнівів і з тих терпінь повстає нова, здорова наука. Людство, яке зачало вважати себе дуже „модерним", самостійним, а на ділі самолюбним, зачинає завертатись до минулого, до давніх чеснот, до людяности й кооперації. Це оживають ті чесноти, які відложено вже до музею, які щось відстале й непотрібне. Доперва тепер, коли людство опинилося серед небувалої кризі, воно пізнало, що не безпечно пересякнути матеріялізмом, а забути за серце й душу. Воно пізнало, що зматеріялізований світ може дати найліпші технічні удосконалення і всі матеріяльні вигоди, але всетаки він не годен зробити людей щасливими. І от тому тепер світ вертається до давніх чеснот, до поміркування, ощадности й розсудку і до того мірила вартости людини, яке її цінить відповідно до того, чим вона є, а не відповідно до того, що вона має.

І тому, кінчить Домін, молодь глядить сміло у майбутнє, бо наступає новий світлий день.

ВИШКІЛ МОЛОДІ В АМЕРИЦІ

б) Корпус горожанської міліції.

(УП). Корпус горожанської міліції покликало до життя військове міністерство. Його завданням є дати молоді вище 16 років легким способом ігор і забав основи військового вишколу, збудити одушевлення для військових ідей та виховати національно-свідомих громадян держави. Цей корпус поширив свою діяльність на середні школи, полишаючи народні школи властови; университетська молодь належить до вишкільного корпусу запасних старшин.

З огляду на те, що ввесь вишкільний персонал, це активні старшини армії, якої сили надто обмежені, відділи корпусу засновують лише при тих школах, які його особливо вимагають і де можнаназбирати сотню або й більше добровольців. Загально основується участь в тому корпусі на добровільній згоді учнів, буває однак, що в деяких школах примушують учнів, увійти в цю організацію. Державного обовязку участи нема. Наслідком цього корпусні юнаки не підлягають жадному військовому законови, жадній дисциплінарній карі, хоч держава їх одягає і вивінує зброєю армії. Часто даються серед пацифістичних кругів американської суспільности чути голоси, на якій підставі основується військові вишколи при цивільних школах в мирних часах. Не вважаючи на завзяті виступи пацифістичних організацій, рідко коли яканебудь школа ліквідує засновану при ній сотню.

Провід такої сотні спочиває звичайно в руках сотника, якому до помочі придіюється кількох четарів, підстаршин та кількох старшин з мужви. Всі відділи корпусу горожанської міліції підлягають впрост організаційному референтови при команді корпусу армії.

Військовий вишкіл обмежується найчастіше лише до навчання орудувати звичайним та машиновим крісом, проводити малим відділом та розвязувати тактичні завдання в обсягу сотні. Для заохоти кладуть у перших початках вишколу більшу вагу на парадну службу, марші, впоряд, ніж на полеву. Щойно в літніх таборах відбувається полевий вишкіл і вишкіл зі зброєю.

Відповідно до років служби в корпусі носять юнаки білі, червоні або сині шнури на капелюхах. Червоні шнури відповідають ступневи підстаршин, а сині — старшин. Властивим вишколом проводить активний старшина армії, інструктор. Праця такого інструктора є дуже вдячна і тому теж серед американських старшин дуже улюблена. Вишкіл у школі не має такої вартости, як вишкіл у таборах підчас ферій. Табори влаштовуються в порозумінні з залогою даної місцевости на військовій площі вправ, зовсім на лад військових маневрів. Та не лише військові круги дбають про відповідне випосаження такого табору юнаків, часто теж цивільні особи записують великі гроші на влаштування юнацьких таборів, головно на заведення стадіонів, купелевих басейнів і т. п. На спортовий вишкіл та змагання кладуть організатори велику вагу. Знамениті біжні, площі дужань, трибуни-степениці є окрасою неодного літнього табору. Однак часто можна стрінути ще табори примітивні і скромні.

В одному таборі перебуває звичайно 500—800 юнаків, поділених на 4 піхотні і 1 сотню скорострілів. У деяких таборах знаходяться теж помічні відділи артилерії, кінноти й саперів. Учасники голосяться до таких таборів добровільно перед командою табору. Участь у таборах доступна для всіх, навіть для нечленів корпусу. Число зголошень переростає звичайно число вільних місць. Приняття відбуваються після порядку впливу зголошень. Першенство мають члени корпусу. Наслідком того в кождому таборі знаходиться завжди більша група юнаків, що вже відбула частинні теоретичні та практичні вправи. На другий плян приходять на черги юнаки нечлени, що відзначаються тілесними та духовими здібностями. Загалом приймають до таборів молодь, яка вразі военого конфлікту займе становища нижчих провідників. Денна служба в таборі відбувається як гра, легко, приємно, щоб деяким учасникам здавалося, що вони на спочинку по цілорічних трудах. Перед полуднем іде вишкіл у ріжного роду зброї, полева служба і стріляння. По обіді відбуваються теоретичні виклади з обсягу американського державного права, громадознавства та державної конституції. До цього служить спеціяльний підручник виданий для корпусу. Головну частину пополудня виповнюють спортові гри, руханка та плавання. Вечером по правилу відбуваються спортові змагання. При кінці таборового вишколу відбувається велике таборове свято, яке відвідує рідня та приятелі таборників, щоб оглянути табор і запізнатися з життям своїх рідних. В цьому дні відбуваються між поодинокими відділами великі спортові змагання, на які кождий старанно приготовляється через 4 тижні таборового життя.

Хоч це юнацтво не підлягає жадному військовому законови то карність по таборах взірцева, строго військова. Крім команданта сотні (звичайно є ним активний старшина) є в кождій сотні ще старий вищий підстаршина і кількох з мужви, що виконують обовязки справника, рахункового та сотенного писаря та надають цілій сотні військовий характер. Інші обовязки нижчих підстаршин виконують призначені до цього по тижневи юнаки.

Штаб цілого табору є рівнозначний зі штабом куріня, й команди сотень спочивають у руках активних старшин. Останніми часами вживають по таборах також запасних старшин. Вживають до полевого вишколу молоді, даючи їй у той спосіб змогу вишколювати й себе в командуванні відділами.

Однострій, зброю й інше військове приладдя доставляє держава. Крім того кождий учасник одержує оплату їзди до табору й назад і дрібні гроша на дрібні денні видатки. Про удержання в таборі дбає також держава.

Теоретично істнує можливість, що учасник кількакратного таборування стає запасним старшиною по зложенні відповідних іспитів. Практично стається це в дуже рідких випадках.

В Америці не провадиться реєстрації вишколеної в таборах молоді на випадок мобілізації. Молодь відпускається з табору без відома, куди вона їде і що вона робить дальше. Вільність американського громадянина не дозволяє на це, щоб когось там реєструвати, за вимком хіба зорганізованих запасних старшин.

ЩЕ ПРО РЕЗЕРВУ В ОБЕЗПЕЧЕННЮ.

Через те, що при всякій неремії членських грамот у запомоговій організації (або „полиси" в асекураційнім підприємстві) першу ролю грає так звана резерва, то справу треба ще далі обяснити, поки не буде про неї тих усяких непорозумінь та неясностей, які звичайно про неї панують у загальної публики. Незрозуміння щодо „резерви" панує не тільки в наших людей, але й в інших, бо справа це не легка до зрозуміння. До того зрозумінню справи певно не помагає те, що це слово відоме з зовсім інших ділянок, приміром, з військової або воєнної.

Кажучи найпростіше, так звана резерва в обезпеченню це ввесь той фонд, з якого виплачується обезпечення посмертного, себто претенсії обезпечених осіб. З іншого фонду навіть не можна обезпечення, а резерви, ні цілої, ні її части, не можна вжити на якунебудь іншу ціль.

Коли приміром в організації є 1,000 осіб, що приступили в 40-вім році життя на посмертне в сумі 1,000 долярів кождий, то кождий з них платить вкладку в сумі 20 долярів і 11 центів. Це є сама тільки вкладка, без надзвичайних обтяжень на адміністрації й таке інше. Значить, вони заплатять разом на рік 20,110 долярів. До цього фонду додамо за рік відсотків (на 4 проценти) 804 доляри і 40 центів. Разом при кінці року цілий фонд посмертний буде виносити $20,914.40.

На основі досвіду можна припустити, що до року на тисячу 40-літніх людей помре 7 осіб (докладно: 717 осіб на 10,000, або 7.17 осіб на тисячу). Це буде коштувати організацію 7,000 долярів (докладно $7,170).

Тих 7,000 долярів це є кошт обезпечення тисячки 40-літніх членів за один рік. Якби організація була так збудована, що має зібрати на рік з членів лише те, що їй кождого року треба на виплату посмертних по членах, котрі помруть до року, то вона збирала би лише по яких 7 долярів на рік.

Та організація, як знаємо, бере майже три рази більше. Тільки частина йде на сплачення біжучого кошту обезпечення членів, себто на виплату посмертних запомог по членах, які померли до року, а решта, 13,000 долярів з верхом, лишається в організації. Є вона власністю тих усіх членів, що приступили до організації в 40-вім році життя, а по році лишилися при життю. Якби так ту суму розділити на кождого з них, то кождому припало би майже 14 долярів. Це є особиста резерва по упливі одного року для кождого члена, що приступив до організації в 40-вім році життя.

У другім році остали при життю члени знов зложать до каси організації певну суму гроша (993 остали при життю члени, знов по 20 дол. і 11 центів кождий, або разом 19,969.23). До цеї суми ще прийде резерва з першого року, отже сума 13,000 долярів. Разом цілий посмертний фонд, членів, що приступили в 40-вім році життя, виносив бо в другім році коло 33,000 долярів. Та до цього треба додати 4-процентові відсотки від зложених грошей, а віднята кошти обезпечення на цей рік, себто видатки організації на оплачення посмертних по тих членах, які приступили в 40. році життя, а померли в другім році свого членства. Це буде резерва всіх членів, що приступили в 40 році життя по двох роках свого членства. Коли цю всю суму розділити на число членів, які остались при життю по скінченім другім році членства, то дістанемо резерву для кождого поодинокого члена того віку.

Тепер можемо вже собі далі продовжувати наш примір. У третьому році остали при життю члени далі платять рівну вкладку по $20.11 на рік. По скінченню року це дасть певну суму гроша. З неї треба буде взяти певну суму на сплачення посмертних по членах того віку, що помруть протягом третього року, але до неї ми додамо ще загальну резерву всіх членів того віку з процентом за один рік. По виплаченню посмертних останеться нам знов загальна резерва для всіх членів, що приступили в 40. році життя, а були в організації цілі три роки. Коли цю суму поділити на число осталих при життю членів цього віку, то дістанемо резерву поодинокого члена того віку.

Цей примір будемо продовжувати далі й далі, аж накінець дійдемо до такого віку, що з табельки покажеться, що остали при життю члени того віку не зложать на рік річної вкладки стільки, щоби вона вистарчила на заплачення тих членів того віку, які помруть до року. Тоді треба буде вже брати зі зложеної попереднього року суми. Ось чому ці складані гроші називається резервою, себто сумою, захованою на будучу потребу.

З цього приміру можна легко побачити, що кождий член збільшує з кождим роком свою особисту резерву. Чим довше належить до організації, тим більша його резерва.

Далі з приміру можна легко догадатися, що чим довше член належить до організації, тим більше коштує його обезпечення, отже тим меншу суму він докладає кождого року.

Отже з кождим наступним роком зростає його резерва, яку він складає в організації, але сума, яку він докладає, з кождим наступним роком зменшується. Накінець член досягає такого віку, що він уже нічого не докладає, а далі, що з його резерви треба буде віднимати на заплачення біжучих коштів обезпечення себе, себто на оплачення посмертних по членах його віку, що помруть протягом року.

Проти цього приміру можна би підняти цей закид:

За основу отсього приміру береться, що з членів, які приступили в 40 році життя, одні помруть, а другі далі лишаються в організації. З життя ми знаємо, що є ще один рід членів в організації, а саме члени, які не вмирають і не остаються далі в організації, а саме члени, які з організації виступають. Тому треба би спитати: а що діється з резервою цих членів? І який вплив це має на організацію, на права й обовязки членів?

Для цеї справи треба вияснення окремою статею.

Володимир Левицький.

ОСТАННІЙ АКТ ТРАҐЕДІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ (УГА)

(З моїх споминів про 2 курінь, 8 бриґади, III корпусу, після його відвороту з Київа у вересні 1919 р.).

(12)

30 і 31/І. Жиємо вигідно на кватирах Німців, які нас досита годують та оповідають свої недавні переживання. Вони раді, що ми в них перебуваємо, бо спокійні за своє життя та майно. Дінікінці при відвороті також доволі у них грабили, особливо кінні відділи міняли свої паршиві коні за гарні німецькі, арабсько-української породи. Цеї ночі маю службу дижурного старшини куріня. Треба великої обережности, бо не виключені нічні напади червоних банд на сплячий курінь.

1/ІІ. День спокійний та заслужений відпочинок після минулих переходів і недоспаних ночей.

2/ІІ. Сотник Станимір виїхав до постою Начальної Команди як член Політичної Комісії, яка має розвязати наше сучасне важке положення та рішити, що далі робити. Ми остались без уряду, бо Петрушевич виїхав з урядом за кордон та не журиться Армією. Курінь обняв пор. П. Вовк, а я від нього 6. сотню. Говорять, що ґен. Ціріц всевладно кермує армією (бо Начальний Вожд без енерґії) і має перевести реорґанізацію армії в дивізії та полки. І дійсно, вгорі це вже переводиться, а в нас хіба прийде зміна назв частин. Ґен. Ціріц держиться денікінської орієнтації і заєдно звертається по вказівки до Одеси, де є денікінська головна кватира та англійська місія.

3 і 4/ІІ. Вижидаємо нетерпеливо вістки від сотника Станиміра, що рішить нарада Політичної Комісії при Начальній Команді. Ситуація дуже напружена. Денікінцям приходить кінець; все ладується на кораблі та втікає на море. Ми з ними ще офіційно не зірвали, тож усякі можливости готові.

5/ІІ. З команди бриґади прийшла сьогодня нова диспозиція, згідно з якою наша Армія в порозумінню з англійською місією в Одесі, має перейти Дністер до Румунії, бо большевики сильно натискають. Ціла майже Україна вже в їхніх руках, а тепер зближаються до Одеси та Дністра. Добрармія (денікінці) біля 8 тисяч (майже сама офіцирня) має також перейти до Румунії. Наша бриґада, а від учора вже 8. стрілецький український полк одержав сьогодня диспозицію ось такого змісту:

Диспозиція (Директиви).

8. Стр. Укр. Полк.

Для переходу 3. Гал. Укр. Дивізії на румунську територію. На приказ Н. К. У. Г. Оп. ч. 357 з 3/ІІ. 1920 р.:

1. Галицько-Українська Армія перейде Дністер у районі міста Ямполя і Тирасполя, і то 1 і 2 Дивізія і Начальна Команда з Етапом у відтинку 6 км. на південь від Рибниці аж до Дубосарів включно, а дальше на південь аж до Тирасполя включно 3. Дивізія. Звідсіля на південь аж до Роздільної—Одеси перейдуть частини Добрармії.

2. Як відповідні приготування мають полки і частини Дивізії, прямо підчинені — нагрузити на вози зі своїх харчевих складів по можности якнайбільше харчів. Остаючі запаси харчів належить по можности перевести на місце переходу, а решту, що перевезти неможливо, передати за поквітуванням цивільним властям. Хорі відходять до лічниці в Тирасполі. Хорих, котрих зі собою забрати неможливо, повчити, що вони по їх виздоровленню мають зголоситися в найближчій Гал.-Укр. Команді.

3. В протягу 4/ІІ. вишлють полки на переходи через Дністер старших та енерґійних старшин до рекоґноскування і то 8. полк до села Буторів (35 км. на захід від Ґросови). Задачею цих старшин є: а) При помочі цивільного населення винайти добрі місця для переходу, евентуально прилагодити їх. б) Ці старшини мають порозумітися з румунськими старшинами і з ними урегулювати перехід поодиноких частин. На випадок, колиб поодинокі румунські старшини не були зорієнтовані щодо нашого переходу і хотілиб здержати перехід якоїсь частини, тоді належить собі силою здобути перехід, опираючися на міжнародне право. Дальше, колиб поодинокі румунські старшини чи команди зажадали передачі зброї й іншого матеріялу, належить усе комісійне за поквітуванням в порядку передати.

4. Предбачений відхід на 6/ІІ. 1920. 8. полк має в двох походових днях осягнути Бутор, а трох дальших місто Кишинів. Тут є збірний район Дивізії.

5) Матеріяльна забезпека. Вразі, колиб узяті з собою гроші і запас харчів не вистарчили, належить при найближчій румунській команді о набір попросити і побрані харчі поквітувати. Реквізиції забороняється.

6) Гармати, котрі можливо забрати з собою, ідуть зі стрілецькими полками. Гармати, позіставші без коней та обслуги, остаються нагружені. Місця і число нагружених гармат зголосити сейчас реґулюючому транспортами 3. дивізії, от. Клюнови, на стації Веселий Кут, котрий відправить їх до Тирасполя. Часть гарматної муніції забрати в проци. На стації Веселий Кут можна пібрати муніцію до крісів.

(Слідує перевіз магазинів та іншого майна).

Орентірунґ фір ді авсґеґебене діспозіціон фір ден 4/ІІ. 1920, вельхе іх міндліх фом корпскомандо цвекс орентірунґ аллер офіціре унд маншафтен ергальтен габе.

Унзере арме іберзецт авф антраґ унзерер політішен комміссіон бай дер Начальна Команда ден Дністер нах Руменіен.

2) Лявт авсзаґен дер енґлішен місіон ін Одеса золь ді фраґе Ґаліціенс унд дер Україна фір унс зер ґінстліх абґешльосен зайн. Ді енґліше місіон ін Одеса гат ден антраґ ґештельт, дас ді ґаліціш-укр. арме міт дер добрарме цу іберґеґен габен унд дас ді ґаліціш-укр. арме фон нун унтер енґлішем шуце алес ентантентрупен анцузеґен іст унд дірект вайзунґен фон Енґлянд дурх ді енґліше місіон ергальтен вірд. Фернерс ґаб ді енґліше місіон бекант дасс берайтс але унзере інтерніртен ін Донбе авф фраєн фус ґештельт вурден. Ді Начальна Каманда унд Корпскоманда апелірт ан але офіціре авф ді маншафт айнцувіркен дасс дізельбен але бефемевельхе фон нун ан ґеравсґеґебен верден пінктліх бефольґен да дізер шріт велен унзере арме вотан ґатфіляхт дер бесте унд зіхерсте веґ цур еррайхунґ унзерес цілєс іст.

(Дальше буде)

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Семен Леткий, родом з Бродів, член Тов. Подільська Січ, від. 8 У. Н. Союза в Йонкерс, Н. Й., помер 23. жовтня 1932 в шпиталі на затроєння крови. Похорон відбувся у вівторок з похоронного заведення Івана Дучинського, 46 Вашинґтон Стріт.

Земля Йому пером!

В. Мандзій, секр.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

FOOD FOR THOUGHT OF UKRAINIAN YOUTH.

From time immemorial, singing and drumming in the ears of the younger Ukrainian generation has been—"Lost is our Ukrainian youth in America, and with them everything Ukrainian. Lost—lost. What to do—what to do."

The Ukrainian older folk really do have something to worry about. They have immigrated to this country, most of them penniless. They have and still are working and sweating at truly difficult manual labor. From their hard-earned profit they have each reared a family, sent their children to school as much as they were able, and in some cases pushed and sacrificed even beyond their means to send their offspring thru universities. They have given their all for their children, and to-day, from a material sense, have nothing. In fact they are in a worse condition. They are broken in mind and spirit. To see their children, for whom they have struggled so, voice themselves American, and in many cases **condemn everything Ukrainian**, is such a tremendous heartbreak that only parents that have experienced that very thing can know. True enough their children are American, but only by birth. Say what they will, they are and always will be of Ukrainian descent.

Ukrainian parents have given everything to their children. They don't expect any financial re-embursment. Money means nothing to them. They have made and can continue to make their own living in this world. But, can you imagine the extreme joy, happiness, satisfaction, contentment, and peace of mind that every daughter and son of you could give your parents if you did even so little as just become interested in things Ukrainian, or even pretend, if necessary, if only for their sake. Just think this over. Again I ask you. Can you even so much as begin to imagine what this would do for your folks. Let us not be selfish. We owe our parents a great obligation. The least that we can do to show our appreciation is certainly a little consideration on our part for them. You don't have to do so much. Just a little interest and respect for things Ukrainian would bring so much joy into their hearts, more than you might ever know.

Now just one more thought. Many of our Ukrainian youth spend much time and energy brawling and bloating about—"What have the Uk's got anyway", and many other such similar phrases, voiced in such a nasty manner. True, we don't have so much. First of all Ukrainians really haven't been in this country such a very long time. In fact, very little when compered to other nationalities. And further, they came to this country, and even to this day are looked down upon as foreigners. And then they really haven't had so much leisure time, between hard labor at work, and coming home at night, very tired, with just about enough time to get to sleep so as to be rested up enough to push on thru the next days labor. How could anyone, knowing their circumstances, expect Ukrainian parents, or any other parents under the same conditions, to have accomplishd very much. Seems to me, with what little they have had, and what little time they have been in this country, they have done remarkably well. I wounder what some of you Ukrainian girls and boys would do if you went to a strange country, all alone, ignorant of the language, and penniless. I just wonder.

If all of those who have voiced thefselves so quickly, alertly and disgustedly about Ukrainian accomplishments, would get to-gether en-masse, and utilize just one-half of that same energy toward the creating and aproching of an ideal that would be the equivalent, if not the superior of others, then they could really be very proud, for then the accomplishment would be of their own doing. As a famous thinker, Willian Matthews, once said—"A great deal of joy in life consists in doing perfectly, or at least to the best of one's ability, everything which he attempts to do. There is a sense of satisfaction, a pride in surveying such a work—a work which is rounded, full, exact, complete in all its parts—which the superficial man, who leaves his work in a slovenly, slipshod, half-finished condition, can never know. It is this conscientious completeness which turns work into art. The smallest thing well done becomes artistic".

The effort expended toward such a goal would not be more than their expended by your parents in their lives. In fact, it would be much less, for the present young Ukrainian generation is at a 100% better advantage, than their parents were at a similar age.

The salvation of Ukrainians in this country rests not upon your parents, but upon you, Ukrainian youth of today, and the generations to follow you. It will not be so many years, when your parents will have passed on. And then, in this country will be left Ukrainians, of Ukrainian descent. Then, if that remaining generation will sneer, ridicule, and take no active interest in things Ukraininian, then truly, the Ukrainian in this country will gradually, but surely dissolve, away, and be, as is said—"just history".

Dr. B. I. Hayovich,
Chicago, Ill.

—o—

IS UKRAINE EQUAL?

The following quotation is an extract from an article written by Ann Cvanuske of Danbury, Conn., and published in the "Sport Whirl" column of the "Svoboda" on October 5:

"May the time be not distant when Ukraine will stand equal to any nation of the world."

The above statement illustrates the belief of many Ukrainians, a great amount being American-born Ukrainians. This conception is an untrue dogmatism.

In the first place, it is not clear what Ann Cvanuska means by stating that Ukraine does not "stand equal to any nation of the world." It seems to me, however, that she refers to the political, commercial, industrial, agricultural, and military status of Ukraine at the present time. But to judge a nation by such statuses is to commit a grave error. We can see that, from the beginning of history, no one nation has ever held such a perpetual leadership or an equal footing with the other nations. And, therefore, it is safe to surmise that no nation will ever hold such a position.

Now the question arises as to how can the "importance" or "yaleu" of a nation be determined. These are dicided by its wealth in literature, music, dance, religion and tradition.

In the following paragraphs I shall tell briefly about the wealth Ukraine has in the above mentioned features.

Many people are not acquainted with our literature and, as a result, they cannot appreciate it. But those who have the good fortune of knowing the Ukrainian language and who have the opportunity to obtain Ukrainian books can enjoy the richness of our literature. The literature consists of a great amount of poetry, some plays, prose and novels. In spite of the fact that our language is a simple one, one that has been used by a farming folk for many centuries, a very great amount of emotion and charm has been expressed by it.

We now come to the second topic, music. The music of the Ukrainian people is very charming not only in quality but also in its characterization of the Ukrainian folk. Due to the latter fact, our music is light and happy but, at times, serious and sad. As to beauty of the music, it is my opinion that our concert numbers are unsurpassed by those of any other nation.

BecauseI am unable to discuss the Ukrainian dance minutely in this article, I shall just mention the fact, that it is fine because it portrays Ukrainians life. On the whole, the dances are fast and light and reguire hardy dancers.

And now I approach my final topic, the tradition of the Ukrainian people. This concerns the clothes, needlework, language, and religion of the Ukrainians. The clothes and needlework are unique. A study of them will give very satisfactory evidence to the statement. The same applies to our language. Due to the fact that the Ukrainian nation is old, as compared with other nations of the world, there is a great store of tradition in religion, especially in the pre-Christian religion, of our people. Our nation is steeped in tradition.

May this short article stir up thoughts and lead some people to abandon the conception that Ukraine does not "stand equal to the other nations of the world."

Nicholas Wolanyk,
New Haven, Conn.

—o—

ST. LOUIS, MO.

Local Ukrainians Doing Their Bit to Make Their Name Known.

Again we advance toward succes. As the old saying is "A person has to begin at the bottom of the ladder and then work himself up." That is exactly what we are doing. Up to this time we have heard nothing of the Ukrainians of St. Louis, but the Americans are awakening to the fact that there are such people in St. Louis. We are begining to see more articles in the newspapers telling our trouble in Europe. Trough these articles the American people are begining to understand for what cause we are fighting.

Does it mean anything to you to see an article in an American paper concerning your own people? If it does not, then there is something the matter with you. If you, younger people, do not take interest now, what will you do when you get older? Well, you will then serve some other master. Take, for instance, the younger generation of St. Louis. I do not intend knocking my own friends, but I have to say that, if the people of other cities and states would have taken interest in their national affairs as our people of St. Louis have done up to this time, our Ukrainian name would have been buried thousands of feet below the earth.

We must not be like the stubborn mule who when taking a notion to sit down will do so most anywhere and at anytime. It is then imposible to get him started. We must cooperate and establish for ourselves a name.

Up to this time we have progressed wonderfully in ballet dancing. After several months of hard work our instructor Mr. Fenchinski has arranged to give a concert at one of our greatest theatres in St. Louis.

To prove that this is a wonderful theatre I can say that all concerts given by the Symphony Orchestra are held at the "Odean". At the present time our Symphony Orchestra is recognized as the best orchestra of the world. This is great encouragment for St. Louis as to the musical line.

With the aid of our national choir under the excellent training of our Rev. Korsunovsky, who had previously traveled with that famous choir under Mr. Koshets, Ukrainian concerts in the future will contribute a great deal to the popularization of Ukrainian music.

The chorus deserves our support. When it proves a success, we will advance to another activity with greater confidence in our own strength.

Alexander Jezusko.

ВБИВСТВО.

У Кобиловолоках (пов. Теребовля) Гринько Антонишин убив Михайла Парґеринського. Окружний суд засудив Антонишина на 5 літ тюрми з відложенням.

ДІЙСНИМ ЛІДЕРОМ Є НОРМЕН ТОМАС.

Дописувач п. Ляхович називає републиканську партію будуючою. Я признаю, що так. Вона будує багатства, але для богачів, оттаких як Мелон. А в нас таких міліонерів нема й годі тягнути наших громадян до такої аристократичної партії.

Пише п. Ляхович, що тепер критичний час і годі тепер змінювати президента. А якби так дописувач був хорий уже третій рік, так як наша держава, чи далі держався би того самого лікаря, чи може заризикував би і покликав другого, коли перший не знає заради на хоробу?

Висока тарифа нас вратувала. Таке кажуть републиканці. А скупий два рази тратить. Заощадить десять центів, а втратить доляра. Америка відмежувала себе високими митами, а інші держави відмежували себе від Америки. Ну, і що доброго вийшло з того? Адже Америка завжди більше вивозила ніж ввозила, то щож вона на тім виграла? Від большевиків не треба було відмежовувати себе, бо кождий розумний чоловік відмежовує себе від них, бо всі знаємо, до якої руїни довели большевики совіти своєю господаркою. Значить, Америка відмежувала себе від таких країв, з якими вже сам бізнес не казав зривати.

На Вилсона нема чого нарікати, бо він прийшов зі своєю ідеєю десятки літ заскоро, коли брати під увагу українську державницьку ідею. Ми, Українці, були ще замало національно й політично освідомлені, а ще менше зорґанізовані в силу, щоби могти скористати з пунктів Вилсона. Тут треба було великої української сили, а її тоді не було.

І демократична партія не розвязує також тих економічних питань, які стоять сьогодні перед Америкою. Тут треба системи, яка не дозволила би на те, щоби промисл був контрольований кількома маґнатами, яка контролювала би продукцію і не допускала до того, щоби було 12,000,000 безробітних. Що з того, що президент закликає не вкорочувати платню, чи вкоротити години і дні праці, коли мало хто його слухає.

Обидві головні партії завжди покликуються на конституцію як якусь ненарушиму святість. А конституцію уложено в тих часах, коли було невільництво, не було залізниць, пароходів, літаків і машин, а тільки „коверд веґон". Тоді ціла Америка не мала половини тих людей, що тепер має безробітних.

Отих справ жадна з великих партій не розбирає. Одинокий, що їх підносить, це Нормен Томас, соціялістичний кандидат на президента. Це є дійсний лідер. Але що його буде неможливо вибрати, то голосуймо на Френклина Рузвелта, бо він більш проґресивний від Гувера.

Андрій Мураль,
Ню Йорк, Н. Й.

—o—

ТАКОЖ СОБІ ІМІҐРАНТ.

Жиє у нас еміґрант, досить він багатий,
Сам вже лисий, а скупий, не дай, Божа Мати!
Побожний він чоловік, у храм Божий ходить,
Та проте він між людей незгоду наводить.
Розказувать усім хоче у нашій громаді,
Лиш як треба гроші дати — ховаєсь позаді.
Як громада дещо врадить, люди погодились,
Він аґентів посилає, щоб усе розбили.
А аґенти, мов собаки, як почнуть звиватись,
То підбурять всю громаду від хати до хати,
Ще й наказують громаді, щоб сиділа тихо,
Бо хто пічне добре діло, буде йому лихо!
Тай аґенти собі добрі, теж люди заможні,
Обмовляють на всі боки, хоч самі побожні.
Гей же, люди, гей же, добрі, будімся в громаді.
Сміло робім добре діло, не стіймо позаді.

Б. П. Т.

ВИБОРИ І АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ.

Я є тої думки, що „Свобода" добре робить, що дає змогу своїм читачам висказати свої погляди в справі кандидатів, котрі стараю добитись президіяльного місця, себто найбільш почесного й найбільш відвічального місця в державі.

Я є демократ і є за те, щоби голосувати на Рузвелта. І раджу кождому добре розважити, куди йому йти в тих часах небувалої депресії, де замісць автомобіля, який обіцяно робітникови тому три роки, він іде тепер пішки 20 миль і більше, й не знаходить роботи.

Та головну увагу хочу звернути на те, що не буде ніякого поліпшення як робітник не буде орґанізуватися і творити політичної сили. І ми, Українці, також мусимо те робити. І використати ті вибори на те, щоби скріпити наші горожанські клюби. Не нарікаймо на Вилсона, а на себе. Коли Вилсон проголосив своїх 14 пунктів, то американські Поляки, хоч дістали обіцяну державу, не сиділи з заложеними руками, а збирали міліони долярів і слали до Европи тисячі леґіонерів, щоби там боролися за відродження Польщі. А ми кого вислали на оборону рідного краю? Коли на рідній землі наші браття клали по геройськи свої голови за нашу державу, нам дуже часто було тяжко витягнути доляра з кишені на рідну справу.

Хоч навчімся чогось з давних промахів. І тому орґанізуймо вже тепер політичну силу в Америці, бо її буде треба, коли знову загориться боротьба на рідній землі. Тоді знову буде треба політичної помочі з Америки.

Не забуваймо за ті справи тепер, коли зприводу президіяльних виборів інтересуємось американською політикою трохи більше ніж звичайно.

Григорій Бардак,
Бруклин, Н. Й.

ДОКІР.

„Ох, ти невдячна! Ох, ти невдячна!"
Щось немов все мені шепоче.
Чого скиглиш? Чому сумуєш?
Чого ще душа тут твоя хоче?

Деж твоя вдячність? І де подяка
Отій землі, де ти прибула,
Що захистом для тебе стала
І як сироту пригорнула?

Ох, вдячна я, із серця вдячна
Тобі, земле, за твій приют.
Але, ти, клята будь, моя доле,
Що ти пригнала мене тут!

Анастасія Рибакова.

СПИС КНИЖОК

ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ.

Всі члени Українського Народного Союза повинні памятати при купні книжок, що ввесь прихід з книгарні „Свободи" остається в їх орґанізації, себто в руках самих членів У. Н. Союза.

Товариства, Братства й Сестрицтва Українського Народного Союза повинні памятати при замовлюванню книжок і друкарських робіт, що, замовляючи ці книжки й роботи в друкарні „Свободи", вони дають заробляти своїй орґанізації, себто збогачують самих членів У. Н. Союза.

Щоби дати нагоду кождому мати хоч невеличку свою бібліотеку, книгарня „Свободи" постановила продавати книжки по зниженій ціні, яку подаємо внизу.

Хто надішле	Нехай вибере собі книжок на	Хто надішле	Нехай вибере собі книжок на	Хто надішле	Нехай вибере собі книжок на
$ 1.00	$ 1.15	$ 6.00	$ 7.40	$11.00	$14.30
$ 2.00	$ 2.35	$ 7.00	$ 8.65	$12.00	$15.68
$ 3.00	$ 3.65	$ 8.00	$10.00	$13.00	$16.90
$ 4.00	$ 4.85	$ 9.00	$11.25	$14.00	$18.20
$ 5.00	$ 6.10	$10.00	$12.50	$15.00	$19.50

УВАГА: До цеї оферти не належать книжки шкільні й молитовники. Шкільних книжок і молитовників не можемо продавати по зниженій ціні. Отже просимо покупців мати це на увазі, щоб висилали замовлення тільки на ті книжки, які подаємо тут у цьому списі:

ОБРАЗКОВІ ВИДАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ.

Всі нижче наведені книжки є прикрашені меньшими і більшими малюнками, звичайними і кольоровими (деякі лише кольоровими), та відповідним діточим текстом. Кожда книжка має тверду і кріпку оправу. Сі книжки надаються на дарунки для української дітвори.

† Казки з 1001 ночі — 35
† Кіт в сапянцях — 35
† Подорож пана Цікавського (з рухомими образками) 60, в тривкішій оправі — 70
† Про домашні звірята — 65
† Робінзон Крузо — 35
† Червона шапочка 35; з рухомими образками 45; в тривкішій оправі — 60

КНИЖКИ РІЖНОГО ЗМІСТУ.

(Твори зазначені звіздкою (*) є друковані в Америці, зглядно в Канаді; твори зазначені хрестиком (†) вийшли друком у старім краю; твори без жадних знаків є видані „Свободою").

А.

† Абатеса ді Кастро, оповідання, Стендаль, пер С. Пащенко — 50
* Абу Касимові капці, арабська казка І. Франка — 30
* Амалюнга або Дочка дебрів, оповідання з часів боїв між Европейцями й Індіянами — 20
Американські трости. — Ковбок (казка). — Еміґранти. — Дні нашої слави і недолі — 15
† Андріян і Антіной, роман, Г. Еберс, перекл. М. Троцький, три томи — 1.50
† Аритметичні правила А. Чепіги (перерібка В. Верниволі). — 20

Б.

† Байки Езопа для української молодіжи, переповів Л. Селянський, з 4 ілюстраціями, брош. — 20
† Байки Івана А. Крилова в переспівах і наслідуваннях Богдана Лепкого, з портретом автора, передмовою Б. Л. й ілюстраціями — 20
† Байки Івана де-ля Фонтена, переклав Л. Селянський, брош. — 20
† Байки Леоніда Глібова, з портретом автора, передмовою Б. Л. й ілюстраціями — 20
* Байки небелиці — 10
* Батьківщина й інші оповідання, Ів. Франка — 25
* Библійни повѣсти изъ старого и нового Завѣта (съ образками), написани священникомъ О. Л., опр. — 1.50
† Біблія, святе письмо старого і нового завіту мовою русько-українською, переклад П. О. Куліша, І. С. Левицького і д-ра Пулюя, в полот. оправі — 3.00
† Біля машини, оповідання В. Винниченка — 10
* Блискавиці, суспільна студія і Жовнірські оповідання, М. Яцкова — 50
† Бо війна війною, збірка нарисів Василя Софронова — 10
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фляшка горівки. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і недолі — 15
* Боги жаждуть крови, нап. Анатоль Франс, з французької мови переклав О. Пащук — 75
* Борба світів В. Велса — 40
* Борці за правду, історичне оповідання А. Кащенка, вид. 4-те — 45
* Борба Українського Народу за волю і незалежність. Огляд подій за рр. 1918, 1919 і 1920, і як будувалась Українська Держава. Написав Д. Долинський — 1.00
† Брати Моуглі, оповідання з життя дитини між звірами. Р. Кіплінґа (переклав Ю. Сірий) — 60

В.

* Варвара Убрик, опов. з життя в монастирах — 40
* Варіят з 1906 року. — 2. Вірші. — 3. Між бурливими филями, драма на 4 дії. В. Бабієнка — 35
† Василько Ростиславич, історична повість з XI віку, в 2-ох томах Володимира Бирчака — 1.00
Весела бандура, повний збірник веселих і жартівливих пісень і приспівів до музичних інструментів і танців — 50
Весела книжочка, з 17 образками Гумористично-сатиричний збірник для сумних людей — 35
Веселий оповідач, веселі оповідання Б. Грінченка — 25
* Ветеринар, або як лічити і плекати домашні звірята, зібрав і перевів після українських і англійських видавництв М. М. Белеґай, з ілюстраціями — 60
* Вечері на хуторі біля Диканьки, повістки Миколи Гоголя — 15
† Вибір Поезій, О. Федьковича — 10
* Відвдячився, оповідання з козацької давнини, А. Чайковського — 1.00
† Відмолодження, після д-ра А. Штайнаха написав Петро Франко, з образками — 10
† Відродження, роман Льва Толстоя, переклав Василь Сімович, з портретом автора і з передмовою перекладчика. Друге виправлене, з текстовою реставрацією Б. Боднарського зрівнане видання. Три частини в двох томах, опр. — 2.75
† Від себе не втечеш, оповідання Марка Вовчка — 20
Вільний чоловік і інші оповідання, Ст. Костіва — 40
Вічевий співаник — 5
* Вічний Жид — 10
† Вибір творів, Яків Щоголів — 25
Вибір поезій Івана Франка і короткий начерк його життя — 35
† В затінку й на сонци та інші оповідання, нап. Юрій Кміт, брош. 35, опр. — 50
* В неділю рано зілля копала, оповідання О. Кобилянської — 75
Вода в природі. — Умірковані та щирий, В. Винниченка. — Заграй — Останки „Фортуни" — Дні нашої слави і недолі — 20
* Вступні Слова і Принагідні Мови світського змісту, уложив і виголосив о. М. Кінаш — 1.00
† Вступ до метафізики, нап. Анрі Берґзон, пер. Евген Яворський — 35
† Всесвітна Історія, в 3-ох томах, Чайковського — 3.25
† Всесильний доляр, оповідання А. Хомика, пер. Н. Суровцова — 60

Г.

† Гайдамаки Т. Шевченка, видання ілюстроване артистом А. Г. Сластьоною, велика настільна книга (13x17 цалів), в карт. оправі 3.50, в полот. оправі 5,00, в люкс. оправі — 6.00
† Гайдамаки Тараса Шевченка — 50
* Галицькі анекдоти, гумористичні оповідання Мст. Руса — 10
† Галичина в життю України д-ра Лозинського — 25
* Галка смерти. Свобідно за Марк Твейном переклав В. Держирука — 5
* Гарна історія о терпеливій Олені, донці Антонія, турецького цісаря з Константинополя — 20
Гаси огонь, поки не розгорівся й інші оповідання — 20
* Герой Капіталу Антона Сінклєра (перекл. Н. Романович) — 30
Гетьман Мазепа. Дуже поучаюча книжка з ілюстраціями — 25
* Гіпнотизм і суґестія в 2-ох частях — 40
† Голод, оповідання В. Винниченка — 5
† Голод на Україні, з 39 образками й діяґрамами. І. Гарасимович — 50
† Гордий цар, Про царенка Івана та чортову дочку, українські народні казки (зі збірника І. Рудченка), з 5-ма малюнками Ю. Маґалевського — 20
† Гостинці, збірка фейлетонів, Миколи Синежупанця — 25
† Граматика української мови для самонавчання та в допомогу шкільній науці. Друге видання з одмінами й додатками. Написав д-р Василь Сімович. В полот. оправі — 3.75
* Грішники, роман-хроніка, О. Я. Кониського — 80
* Гумор і сатира — 25
† Гуморески, нап. А. Аверченко, пер. з російського, брош. — 20
Ґуцули й Ґуцульщина Г. Хоткевича — 25

Ґ.

Ґеновефа, оповідання про княжну невинно засуджену на смерть — 30
† Ґеновефа, оповідання для народу, переповів А. Яворівський, з численними образками — 35
† Ґолем, оповідання Ґ. Майрінка (пер. В. Левицький). В опр. — 1.50

Д.

* Дарвінізм Еміля Ферріера (переклад з французького) — 80
* Два мужі — одна жінка, оповідання Е. Золі (переклав Ом. Ревюк) — 20
* Дві могилі, оповідання з сибірського життя, І. Королевського — 10
* Дві староруські повісти про св. О. Николая, нап. д-р В. Щурат, з 3-ма ілюстраціями — 10
* Девять братів і десята сестриця Галя, Марка Вовчка — 20
† Девять братів і десята сестриця Галя, оповідання Марка Вовчка — 20
Де любов, там і Бог, оповідання, гр. Л. Толстоя (перекл. Ю. Сірий) — 15
† Дещо про гроші — 10
* Діявольська справа, або Як кс. Шмідт замордував Анну Авмілер — 25
* Для домашнього огнища, повість І. Франка — 85
Дон Кіхот із Манчі, Високодумний Рицар, в 2-ох томах — 1.00
† Дорош, Гаркуша й інші оповідання. Олекса Стороженко — 45
* Доля України, вірші, Дм. Штоґрина — 35
* Домашня кухня, або Як варити і печи, Леонтини Лучаківської, в оправі — 1.00
* Домашній лікар, М. М. Белеґая — 75
† Достойно єсть, збірка в Шевченкові роковини — 15
† Думки Тараса Шевченка — 20
Дяк, оповідання Марка Вовчка — 20
† Дужим помахом крил. Роман. Написав А. Крушельницький. Перший том І частина 212 ст. ІІ. частина 192 ст. — Другий том, І. частина 248 ст., ІІ. частина 252 ст. Це покищо одинокий у нас письменницький памятник наших визвольних боїв у Галичині 1918 р. З великим знанням речі здебільшого на основі освітлення матеріялів, — отворює Крушельницький хід воєнних подій та постатті головних героїв. Всі части — 2.50

Е.

* Еволюція в образках, Д. Гирда — 1.25
* Евстахій, повість з перших віків християнства, Хрістофа фон Шміда — 30
† Електричність, Н. Р. Кемпбела — 35
† Енеїда. Твори І. Котляревського — 45
* Есперанто, український підручник міжнародньої мови — 40

Є.

* Єзуїтська преподобниця, історичне оповідання, Ор. Левицького — 25
* Єлисавета, мучениця на царськім престолі, з німецького переклав М. П. Б. Ясенівський — 60

Ж.

† Жах. Збірка оповідань Бандурист — 10
† Життя і відносини на Радянській Україні. І. Герасимович — 20
* Жителі Марса, Вол. Ґеринсвича — 10
Життя, зарібки, орґанізації і т. п. в Злучених Державах — 15
Жінка і її значіння в суспільнім життю. — Сільський хірург (3 ілюстрації). — Смерть отамана. — Дурень. — Дні нашої слави і недолі — 15

З.

† Завдання нової школи, нап. д-р Густав Вінекен — 10
За вольности України, Яр. Весоловського — 5
† Залісся, повість Осипа Маковея, друге справлене видання, брош. — 1.00
† Замітки про сільське господарство, Вол. Нікольського — 35
† Записна книжка, оповідання, В. Винниченка — 5
* Запорожська слава, історичне оповідання, А. Кащенка — 50
† Запорожці, казка Івана Нечуя Левицького — 20

Замовлення і належитість слати на адресу:

"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

НОВИНКИ УКРАЇНСЬКОЇ ВИСТАВОВОЇ КОРПОРАЦІЇ В ШІКАГО.

Інж. Стефанія Чижович, делегатка Ініціятивного Комітету у Львові і репрезентантка многих українських установ у Рідним Краю, буде говорити на радіо підчас української години від 5—6 год. вечером цеї суботи, 29 жовтня, зі стації W. G. E. S.

—o—

Великий Український Виставовий Баль відбудеться 12. листопада в найбільшій салі на Савт Сайд, „Ліберті Гол"; під числом 817 Іст 92-га вул.

Подібний баль відбудеться в північній частині м. Шікаго при кінці листопада, або на початку грудня.

Велике кравецьке заведення в Розаріо, Аргентина, зголилось вислати на Українську Світову Виставу в Шікаго народну ношу, яку носить населення України. Ця ноша буде шита в Аргентині, переслана до Шікаго й подарована на річ „Рідної Школи". Управителем цеї української фабрики є гром. Григорій Недобій, Наддніпрянець. Є щирі Українці й у далеких країнах полудневої Америки.

—o—

Всіх Виставових Комітетів у Злучених Державах і в Канаді повстало досі 30. З того лише пять церковних громад. Сподіємося, що інші громади не опізняться й скоро зорганізують свої Комітети.

В „Українськім Тижні" підчас Всесвітньої Вистави в Шікаго виступлять, крім хорів і танцюристів, українські козаки на конях. Вони покажуть штуку їзди й виведуть українську історичну сцену з козацьких часів. Приготовлюванням і виконанням козацької частини займеться сотник І. Бобенко, бувший старшина кубанських козаків.

—o—

Китайці будують на Всесвітній Виставі святиню Лями, якої дах є критий чистим золотом (22 каратове). Цей дах коштуватиме 80,000 долярів. Окраси цеї святині складаються з 24,000 кавелків і є зроблені так, що не вживано ані одного цвяха.

—o—

Поляки вже мають готовий модель і пляни свойого павільону. Певно мають вже і гроші. Вони говорять, що в самім Шікаго мають зібрати 100,000 долярів. Досі з польської преси видно, що деякі польські патріоти дають і по 1,000 долярів.

Українці повинні зібрати 50,000 дол. з цілої Америки, й з Канади. Тільки 50,000 Українців як зложить по 1 дол., буде й павільон і вистава й пропаганда. Коли складатимуть по 10 долярів, треба тільки 5,000 Українців.

Примір гідний наслідування.

16. жовтня, 1932.

В залученню посилаю чек на 10 дол. на будову українського виставового павільону зі збірки в укр.-кат. церкві св. Михайла в Ню Гейвен, Конн.

Щасть Боже!

о. Ол. Пристай.

Від Українського Виставового Комітету:

Не на похвалу нюгейвенським парохіянам і їх патріотови-священикови оголошуємо їх жертву; їх патріотизм і національна свідомість самі за себе говорять. Це перший священик, що перевів того роду збірку в церкві на українську Всесвітню Виставу в Шікаго. Чи не вартаб іншим громадам піти слідом нюгейвенської громади? Ця громада має до того ще зорганізований Комітет. Раді почути про інших.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Т. С., Честер, Па. — Пишіть тільки про народню роботу, бо наш часопис особливо такою справою займається. А коли вже пишеться про роботу церкви, то замало сказати, що „робить примірну гарну роботу", а треба сказати, яку.

С. К., Филаделфія, Па. — Пишете поспішно олівцем на клаптику паперу, що годі розібрати, про що Вам ходить. Догадуємося, що це було свято в честь Пулаского. Коли так, то звертаємо Вашу увагу, що Пуласкі згинув за американську справу та американський президент видав проклямацію пошанувати його память.

Громадянин, Вунсакет, Р. Ай. — Це треба би було добре провірити. Зробити це повинні парохіяни з Фол Рівер.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Кооператива „Українське Народне Мистецтво" у Львові повідомляє, що вислала до Америки члена своєї управи, п. Стефанію Чижович, яка є уповажнена до полагоджування всіх справ кооперативи, та її видавництва „Нова Хата". Проситься тому всіх заінтересованих в справах виробів українського домашного промислу (килимів, вишивок, кераміки, різьби і т. д.), як також в справі передплати „Нової Хати", звертатися на адресу: 247-53

ING. STEPHANIA CHYZOWYCH,
1134 ATWOOD RD., OVERBROOK, PHILADELPHIA, PA.

ЗА КООП. У. Н. М. у ЛЬВОВІ:

Ірена Макух-Павликовська. Інж. Лідія Бурачинська.

The Sport Whirl

Dear Sport Managers:

How do you do! We were all surprised not to have heard from any of you, managers, in regards to some games this year. Probably you, boys, didn't read my item two weeks ago in this column. I myself personally think that you, fellows, just put in a line for the papers to show that you just about exist. (Take it any way you like). All I can say is that you, fellows, lack the true sportsmanship, or else you are simply afraid of our basketball team. I know I wrote to the "Svoboda" about this team and I wrote it up pretty big for them, but that's no reasons why you, fellows, should balk our challenges.

We, as a whole, don't go out just to play basket ball and then rave about the game, we just go out to play these games in order to meet our Ukrainian brothers and sisters. A sort of get-together party. For instance, our neighbor city of Auburn: we went over there, played our game, and then had a big "blow-out" and sort of got acquainted, each and every one of us, boys, corresponds with a party from Auburn, sends photographs, poems and jokes to each other, some in "Uke," mostly in English, and this way we keep tabs on each other throughout the year. It's great fun. You should try it, men! Get your girl friends interestted in this and they'll never feel blue and homely. It's all fun. So lets all join in it and have a merry-o-time.

Now, you, managers, don't be a bit skeptical. Just answer this letter to the papers or else send it to my address and we'll arrange all coming events between ourselves. Don't wait! Just write as soon as possible and we'll try to arrange a schedule for our barnstorming tour. And just to give you, managers, a little idea of the players of our team, they are as follows: Johnny Cupick, midget and forward of our team, has a great tenor voice and averages 10 pts a game. Frank Bidack is our right forward, a very good defensive player. Then myself at center; average about 10—15 pts a game and will challenge any body in New York (if Ukrainian) in tap dancing. Then comes Nick Pituley, our guard; a lot of credit is due him for he taught us the game. Chet Dudek makes up the rest of the team and he is our comedy man: always fooling around. And we have two others who are of equal ability on the court. So here we are, and ready to go. So, one at a time please, and we'll try to satisfy you all.

Yours in sports-

Michael Borchansky,

33 Barons St., Rochester, N. Y.

С. М.

ВАНДРУВАННЯ.

Як гарно то вийти у вільні хвилини
За місто, в розтвори;
Жіж зорані ниви, широкі долини —
В просторее поле.

Як любо там вийти над берег потока
Й на камені сісти,
Де рибки дрібненькі у млі твого ока
Вганяють, мов діти.

Де чути журчання водиці, що плеще
Об камінь дрібненький,
Де чути, як вітер із поля щось шепче
Під тон жалібненький.

Де то чути запах осіннього зілля,
Що вяне, всихає,
І коників пільних, що мов на весіллю,
В травиці гуляють.

Дивитись, як сонце додолу спускаєсь
І тахне, мов мліє:
Як хмарки сіренькі у піжмурка грають
Й щораз рожевіють.

Тоді то я люблю оттам вандрувати
Один в самотині,
Занурится в юність і переживати
Літа на родині.

І очи впялити у небо голубе,
У вічність безкраю,
І там мов шукати хвилин моїх любих
В родинному краю.

Тоді то я вітром хотів би взлетіти
Полями, долами,
Щоб раз хоч в життю ще оттам походити
Рідними стежками.

Щоб вчути журчання филь бистрого прута
Й густих лозів шуму,
І в воду чистеньку карпатську пірнути,
Обмитись від глуму.

Обмити журбу, що гризе мою скорбну
Душу на чужині —
І там хоч на старість склонитись до скону
При близькій Родині...

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Дякують британським послам за петицію в справі автономії Галичини.

До членів британського парляменту, котрі підписали петицію до Ліґи Націй з домаганням автономії для Східньої Галичини, Центральний Комітет Українських Організацій міста Ню Йорку вислав на руки The Right Hon. Josiah C. Wedgwodd телеграму слідуючого змісту:

The Right Hon. Josiah C. Wedgwood,
House of Commons,
London, England.

Central Committee of Ukrainian National Organizations of New York City received with greatest satisfaction the notice that Honorable members of the British parliament served a petition with the League of Nations to the effect of granting Eastern Galicia an autonomy. Deeply moved by this humane and just act, Committee herewith expresses its profound through belated gratitude and assures the honorable gentlemen of its greatest respect.

For the Central Committee

Andrew Borak, Chairman

ТАРЗАН І ЗОЛОТИЙ ЛЕВ. (85)

Тарзан спинився й почав нюхати повітря. Потім поволі, без найменшого шелесту, він подався до хатчини, щоби підкрастися непомітно. Та запах крови спинив його. Йдучи за тим запахом, він скоро надибав свіжий труп людини. Тарзан відразу пізнав, що це був один з тих, котрих він тепер шукає. Він був певний, що ця людина мала в свому посіданню його торбинку з діямантами. „Вбито його мабуть через ті діяманти", думав Тарзан.

Тарзан подався поспішно до хатинки. Він тепер був певний, що вбийники поспішили геть звідси. Дуже був здивований Тарзан, побачивши сліди жінки. Він не знав, чиї це сліди, але бачив, що це не були сліди його дружини. Поруч з тими слідами Тарзан бачив відбитки ніг величезної людини, що тяжко ступала, поспішаючи геть. Тарзан рішив, що це сліди того силача, котрий видає себе за Тарзана й наробив уже багато шкоди в джунґлях.

Йдучи цими слідами, Тарзан бачив, як сліди жінки ставали все менще певними. Тарзан бачив, як заплітались її ноги, що вказувало на хворобу, або перевтому. Фльора не мала сили поспішати за Естебаном. „Естебане, зачекай на мене. Я не маю сили так поспішати!" гукала вона. „На тебе чекати? Щоб я з цими дорогоцінностями тебе чекав? Ніколи цього не буде!"— відповів сердито Естебан і прибавив ще більше скорости.

Естебан зник швидко за кущами, а Фльора, плутаючись усе більше й більше, нарешті звалилася з ніг. Вона кілька разів підводилася на ноги й старалася дігнати Естебана, але нарешті звалилася непритомна на землю. В такому стані знайшов її Тарзан. „Ти тепер у безпеці", говорив він їй потихо. Фльора відкрила очі й зпочатку здивовано дивилася, а потім сказала: „Естебане, ти повернувся? Ти дійсно вратуєш мене?!"

—o—